

Lovforslag nr. L 37. Fremsat den 12. december 2007 af justitsministeren (Lene Espersen)

Forslag

til

Lov om ændring af kriminalloven og retsplejeloven for Grønland

(Fuldbyrkelse af anstaltdomme i den øvrige del af riget og beskikkelse af pantefogeder)

§ 1

I kriminallov for Grønland, jf. lovbekendtgørelse nr. 49 af 13. februar 1979, som ændret bl.a. ved lov nr. 335 af 16. maj 2001 og senest ved lov nr. 1186 af 7. december 2004, foretages følgende ændring:

1. Efter § 127 indsættes i *kapitel 32*:

»§ 127 a. Justitsministeren kan bestemme, at en anstaltdom skal fuldbyrdes i den øvrige del af riget, hvis den dømte har bopæl eller i øvrigt er hjemmehørende dér. I så fald omsættes foranstaltningen til fængselsstraf af samme varighed som fastsat i dommen. Det samme gælder, hvis den dømte har opholdt sig i den øvrige del af ri-

get, og det findes mest hensigtsmæssigt, at fuldbyrdelsen finder sted dér.«

§ 2

I lov om rettens pleje i Grønland, jf. lovbekendtgørelse nr. 99 af 21. marts 1984, som ændret senest ved lov nr. 365 af 2. juni 1999, foretages følgende ændring:

1. I *kapitel 7, § 19, stk. 1*, ændres »kommunalbestyrelserne« til: »Grønlands landsstyre«.

§ 3

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget indeholder en ændring af kriminalloven for Grønland og en ændring af retsplejeloven for Grønland.

For det første foreslås det, at der indsættes en hjemmel i den grønlandske kriminallov, hvorefter justitsministeren kan bestemme, at en anstaltsdom skal fuldbyrdes i den øvrige del af riget, hvis den dømte har bopæl eller i øvrigt er hjemmehørende dér.

For det andet foreslås den grønlandske retsplejelov ændret, således at Grønlands landsstyre får kompetencen til at beskikke pantefogeder.

Begge ændringer indgår også i det samtidigt fremsatte forslag til henholdsvis en ny kriminallov og en ny retsplejelov for Grønland, der gennemfører en reform af det grønlandske retsvæsen, der som udgangspunkt foreslås at træde i kraft den 1. januar 2010.

Bl.a. med henblik på at bidrage til en hensigtsmæssig udnyttelse af kapaciteten i kriminalforsorgens institutioner, foreslås det, at den nævnte ændring af kriminalloven træder i kraft tidligere end reformlovforslagene i øvrigt. Der er endvidere fra grønlandsk side særligt udtrykt ønske om, at den nævnte ændring af retsplejeloven for Grønland får en tidligere ikrafttræden end reformlovforslagene.

Af lovtekniske grunde er de pågældende lovændringer indeholdt i nærværende særskilte lovforslag, der foreslås at træde i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende.

2. Fuldbyrkelse af anstaltsdomme i den øvrige del af riget

Efter § 127 i den gældende kriminallov for Grønland kan justitsministeren bestemme, at frihedsstraf, som i den øvrige del af riget er idømt personer, der har bopæl eller i øvrigt er hjemmehørende i Grønland, skal fuldbyrdes i Grønland, således at straffen omsættes til anbringelse i anstalt af samme varighed som fastsat i dommen. Det samme gælder, hvis den dømte

har opholdt sig i Grønland, og det findes mest hensigtsmæssigt, at fuldbyrdelsen finder sted i Grønland.

Derimod er der efter den gældende kriminallov for Grønland ikke adgang til at bestemme, at fuldbyrdelse af domme til anstaltsanbringelse, der er idømt i Grønland, skal ske i den øvrige del af riget, når den dømte har bopæl eller i øvrigt er hjemmehørende dér.

Efter § 257 i det samtidigt fremsatte forslag til en ny kriminallov for Grønland, der foreslås at træde i kraft den 1. januar 2010, etableres en sådan adgang.

Der har igennem den senere tid været et øget kapacitetsmæssigt pres på de grønlandske anstalter. Dette har bl.a. ført til oprettelsen af en midlertidig anstalt for domfældte i Kangerlussuaq (Sdr. Strømfjord).

Bl.a. på denne baggrund finder Justitsministeriet, at der også i den gældende kriminallov bør indføres en adgang for justitsministeren til at bestemme, at domme til anstaltsanbringelse skal fuldbyrdes i den øvrige del af riget, hvis den dømte har bopæl eller i øvrigt er hjemmehørende dér. Herved etableres en ordning, der er parallel til adgangen efter kriminallovens § 127 til at overføre personer, der er idømt frihedsstraf i den øvrige del af riget, til fuldbyrdelse i grønlandske anstalter.

Der henvises til lovforslagets § 1.

3. Beskikkelse af pantefogeder

Grønlands Landsting besluttede i 2005, at de kommunale pantefogeders virksomhed skal samles under Grønlands Hjemmestyre. Formålet er navnlig at øge effektiviteten i restanceinddrivelsen, at reducere ressourceforbruget samt at styrke retssikkerheden og det ledelsesmæssige fokus i forbindelse med inddrivelsesopgaven.

Grønlands Hjemmestyrer og de grønlandske kommuners tilgodehavender hos borgere og virksomheder beløber sig i dag til mere end 900 mio. kr., hvilket målt pr. indbygger er mere end det dobbelte af statens og de danske kommuners tilgodehavender.

Forskellen skyldes først og fremmest, at det offentlige deltagelse i økonomien i Grønland er væsentlig større end i Danmark. Eksempelvis er en betydelig del af udlejningsboligerne ejet af Grønlands Hjemmestyre eller de grønlandske kommuner.

En anden del af forklaringen på de store tilgodehaver skal søges i den nuværende decentrale struktur med uensartethed i opgaveløsningen og sårbarhed i forbindelse med personaleudskiftninger mv. Dette har samtidig indflydelse på centrale forhold som kvalitet og retssikkerhed.

På den baggrund vil Grønlands landsstyre samle den del af fagedvirksomheden, som hører under de kommunale pantefogeders kompetence, i en landsdækkende inddrivelsesmyndighed.

Imidlertid er kapitel 7, § 19, stk. 1, i den gældende retsplejelov for Grønland til hinder for at samle pantefogederne under hjemmestyret, da kompetencen til at beskikke pantefogeder i denne bestemmelse er henlagt til kommunalbestyrelserne.

Grønlands landsstyre har på den baggrund anmodet regeringen om at ændre retsplejelovens kapitel 7, § 19, stk. 1.

Det foreslås derfor, at den grønlandske retsplejelovs kapitel 7, § 19, stk. 1, ændres, således at kompetencen til at beskikke pantefogeder i Grønland overføres fra de grønlandske kommunalbestyrelser til landsstyret.

Der henvises til lovforslagets § 2.

4. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser mv.

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske konsekvenser for det offentlige. Lovforslaget skønnes ikke at have administrative konsekvenser af betydning for det offentlige. Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet. Lovforslaget skønnes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser og indeholder ikke EU-retlige aspekter.

	Positive konsekvenser/ Mindreudgifter	Negative konsekvenser/ Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen af betydning
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

5. Hørte myndigheder mv.

Et lovudkast vedrørende den foreslåede ændring af retsplejeloven for Grønland har været sendt til høring hos Grønlands Hjemmestyre, Politimesteren i Grønland samt Dansk Polarcenter.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 (127 a)

Det følger af den foreslåede bestemmelse, at justitsministeren kan bestemme, at en anstaltsdom skal fuldbyrdes i den øvrige del af riget, hvis den dømte har bo-

pæl eller i øvrigt er hjemmehørende dér. Desuden vil der kunne ske overførsel i tilfælde, hvor den dømte opholder sig i den øvrige del af riget, og det findes mest hensigtsmæssigt, at fuldbyrdelsen gennemføres dér.

Den foreslåede overførselsadgang tager sigte på de tilfælde, hvor den dømte ikke har en særlig tilknytning til Grønland, f.eks. i tilfælde hvor kriminaliteten er begået under et kortvarigt ophold i Grønland, men hvor sagen dog ikke er anlagt eller henvist til forfølgning i Danmark i medfør af kriminallovens § 4 c.

Overførsel kan ske, selv om fuldbyrdelsen er indledt i Grønland.

F. t. l. vedr. kriminalloven og retsplejeloven for Grønland

Overførsel kan kun ske, hvis fuldbyrdelse i Danmark skønnes mest hensigtsmæssig. I denne vurdering vil bl.a. indgå længden af den idømte anstaltsdom.

Der henvises til pkt. 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

*Til § 2**Til nr. 1 (kapitel 7, § 19, stk. 1)*

Med den foreslåede ændring overføres kompetencen til at beskikke pantefogeder i Grønland fra de

grønlandske kommunalbestyrelser til landsstyret. Ændringen er en forudsætning for en større reform af inddrivelsesarbejdet, som Grønlands Hjemmestyre har iværksat.

Der henvises til pkt. 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Det foreslås, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 1**

I kriminallov for Grønland, jf. lovbekendtgørelse nr. 49 af 13. februar 1979, som ændret bl.a. ved lov nr. 335 af 16. maj 2001 og senest ved lov nr. 1186 af 7. december 2004, foretages følgende ændring:

1. Efter § 127 indsættes i kapitel 32:

»§ 127 a. Justitsministeren kan bestemme, at en anstaltsdom skal fuldbyrdes i den øvrige del af riget, hvis den dømte har bopæl eller i øvrigt er hjemmehørende dér. I så fald omsættes foranstaltningen til fængselsstraf af samme varighed som fastsat i dommen. Det samme gælder, hvis den dømte har opholdt sig i den øvrige del af riget, og det findes mest hensigtsmæssigt, at fuldbyrdelsen finder sted dér.«

§ 2

I lov om rettens pleje i Grønland, jf. lovbekendtgørelse nr. 99 af 21. marts 1984, som ændret senest ved lov nr. 365 af 2. juni 1999, foretages følgende ændring:

»19. Fogedmyndigheden er politiet og de pantefogeder, der er beskikket af kommunalbestyrelserne, medmindre andet er bestemt.«

1. I *kapitel 7, § 19, stk. 1*, ændres »kommunalbestyrelserne« til: »Grønlands landsstyre«.

Til lovforslag nr. L 37. Skriftlig fremsættelse (12. december 2007).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af kriminalloven og retsplejeloven for Grønland (Fuldbyrdelse af anstaltsdomme i den øvrige del af riget og beskikkelse af pantefogeder)

(Lovforslag nr. L 37).

1. Formålet med lovforslaget er dels at indføre en adgang for justitsministeren til at bestemme, at domme til anstaltsanbringelse skal fuldbyrdes i den øvrige del af riget, hvis den dømte har bopæl eller i øvrigt er hjemmehørende dér, dels at overføre kompetencen til at beskikke pantefogeder fra de grønlandske kommunalbestyrelser til Grønlands landsstyre.

Begge ændringer indgår også i det samtidigt fremsatte forslag til henholdsvis en ny kriminallov og en ny retsplejelov for Grønland, der gennemfører en reform af det grønlandske retsvæsen og som udgangspunkt foreslås at træde i kraft den 1. januar 2010.

Bl.a. med henblik på at bidrage til en hensigtsmæssig udnyttelse af kapaciteten i kriminalforsorgens institutioner foreslås det, at den nævnte ændring af kriminalloven træder i kraft tidligere end reformlovforslagene. Der er endvidere fra grønlandsk side særligt udtrykt ønske om, at den nævnte ændring af retsplejeloven for Grønland vedrørende pantefogeder får en tidligere ikrafttræden end reformlovforslagene.

2. Efter § 127 i den gældende kriminallov for Grønland kan justitsministeren bestemme, at frihedsstraf, som i den øvrige del af riget er idømt personer, der f.eks. har bopæl eller i øvrigt er hjemmehørende i Grønland, skal fuldbyrdes i Grønland, således at straffen omsættes til anbringelse i anstalt af samme varighed som fastsat i dommen.

Derimod er der efter den gældende kriminallov for Grønland ikke adgang til at bestemme, at fuldbyrdelse af domme til anstaltsanbringelse, der er idømt i Grønland, skal ske i den øvrige del af riget, når den dømte har bopæl eller i øvrigt er hjemmehørende dér.

Med det samtidigt fremsatte forslag til en ny kriminallov for Grønland, der foreslås at træde i kraft den 1. januar 2010, etableres en sådan adgang.

Der har igennem den senere tid været et øget kapacitetsmæssigt pres på de grønlandske anstalter. Dette har bl.a. ført til oprettelsen af en midlertidig anstalt for domfældte i Kangerlussuaq (Sdr. Strømfjord).

Bl.a. på denne baggrund foreslås det, at der også i den gældende kriminallov indføres en adgang for justitsministeren til at bestemme, at domme til anstaltsanbringelse skal fuldbyrdes i den øvrige del af riget, hvis den dømte har bopæl eller i øvrigt er hjemmehørende dér. Herved etableres en ordning, der er parallel til den gældende adgang til at overføre personer, der er idømt frihedsstraf i den øvrige del af riget, til fuldbyrdelse i grønlandske anstalter.

3. Baggrunden for den foreslåede ændring af retsplejeloven for Grønland er, at Grønlands Landsting i 2005 besluttede, at de kommunale pantefogeders virksomhed skal samles under Grønlands Hjemmestyre. Formålet er navnlig at øge effektiviteten i restanceinddrivelsen, at reducere ressourceforbruget samt at styrke retssikkerheden og det ledelsesmæssige fokus i forbindelse med inddrivelsesopgaven.

Grønlands Hjemmestyres og de grønlandske kommuners tilgodehavender er målt pr. indbygger mere end dobbelt så store som statens og de danske kommuners tilgodehavender. Det skyldes navnlig, at det offentliges deltagelse i økonomien i Grønland er væsentlig større end i Dan-

mark. Den nuværende decentrale inddrivelsesstruktur indebærer endvidere uensartethed i opgaveløsningen og sårbarhed i forbindelse med personaleudskiftninger mv., og har samtidig betydning for centrale forhold som kvalitet og retssikkerhed.

På den baggrund vil Grønlands landsstyre samle den del af fogedvirksomheden, som hører under de kommunale pantefogeders kompetence, i en landsdækkende inddrivelsesmyndighed,

og efter ønske fra Grønlands landsstyre foreslås det derfor, at den grønlandske retsplejelov ændres, således at kompetencen til at beskikke pantefogeder i Grønland overføres fra de grønlandske kommunalbestyrelser til landsstyret.

4. Idet jeg i øvrigt tillader mig at henvise til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.